

Χωρίς νὰ ἔχη μανδαλώσει τις, συνήθως μετὰ τῶν ρ. ἔχω καὶ ἀφίνω : *Ἐχω ἀμαντάλωτα τὸ σπῖτι (δὲν ἔχω μανδαλώσει τὴν θύραν τῆς οἰκίας). *Ἀφίνω ἀμαντάλωτα.

ἀμαντάλωτος ἐπίθ. πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ.) ἀμαδάλωτος πολλαχ. ἀμαντάλουντους βόρ. ἰδιώμ. ἀμαδάλουντους πολλαχ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ ἐπιθ. *μανταλωτὸς <μανταλῶνω. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

Ὁ μὴ διὰ μανδάλου κλεισθεὶς, ὁ μὴ μανδαλωθεὶς, ἐπὶ θύρας καὶ παραθύρου ἔνθ' ἀν. : Θύρα ἀμαδάλωτη Θράκ. (Σαρεκκλ.) Τὴν πόρταν ἀμαντάλωτον ἐφέκε (ἄφησεν) Κοτύωρ.

ἀμαντάνιστος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀμαντάνιστους Στερελλ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *μαντανιστὸς <μαντανίζω.

Ὁ μὴ κατεργασθεὶς ἐν τῷ ὕδατι διὰ τῆς λεγομένης νεροτριβῆς, ἐπὶ μαλλίνου ὑφάσματος.

ἀμαντάριστος ἐπίθ. σύνηθ. ἀμαδάριστος πολλαχ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *μανταριστὸς <μαντάρω κατὰ τὰ ἐκ τῶν εἰς -ίζω ρ. παραγωγή.

Ὁ μὴ ἔχων τὰς ἐκ τῆς φθορᾶς ὁπὰς ἐπιδιωρθωμένας διὰ πλέγματος ἐκ νήματος, ἐπὶ ἐνδυμάτων : Κάλτσες ἀμαντάριστες. Πονκάμισο ἀμαντάριστο.

ἀμαντζίριςτος ἐπίθ. Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) ἀμαντζίριγος Πόντ. (Σάντ. Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *μαντζιριστὸς <μαντζιρίζω.

1) Ὁ μὴ φαγὼν φαγητὸν ἀπηγορευμένον ἐν ἡμέρᾳ νηστείας, ὁ μὴ καταλύσας τὴν νηστείαν ἔνθ' ἀν. : Ἀμαντζίριγος εἶμαι Πόντ. (Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) Συνών. ἀμύλωτος. 2) Ὁ μὴ περιλαβὼν λιπαρὰ ἐδέσματα, ἐπὶ σκεύους μαγειρικοῦ ἔνθ' ἀν. : Ἀμαντζίριγα εἶν' τὰ σκευᾶ (τὰ σκευῆ εἶναι καθαρὰ, δὲν ἔχουν μανθῆ ὑπὸ γάλακτος, κρέατος κτλ.) Τραπ. Χαλδ.

ἀμαντζούλωτος ἐπίθ. Πόντ. (Σάντ. Χαλδ. κ. ἀ.) ἀμαντζόλωτος Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *μαντζουλωτὸς <μαντζουλώνω.

Ὁ μὴ ρυπανθεὶς διὰ τροφῶν, καθαρὸς, ἐπὶ μαγειρικοῦ σκεύους ἔνθ' ἀν. : Ἐμαντζούλωσεν ὁλᾶ τὰ σκευᾶ, ἔναν ἀμαντζούλωτον *κ' ἐφέκεν (δὲν ἄφησε) Χαλδ.

ἀμαντήλωτος ἐπίθ. Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *μαντηλωτὸς <μαντηλώνω.

Ὁ μὴ λαβὼν κατὰ τὸν γάμον ὡς δῶρον μανδήλιον.

ἀμαντος ἐπίθ. Χίος — Λεξ. Βλαστ. 18

Πιθανῶς ἐκ τοῦ οὐσ. ἀμάντα κατὰ τὸ ἀντίστροφον σχῆμα ἡ συχία - ἡ συχος κττ.

Ὁ οὐχὶ ζωηρός, ὁ ἀπράγμων. Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών.

ἀμάντριςτος ἐπίθ. ἐνιαχ. — Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. (λ. ἀμάνδριςτος) Ἐλευθερουδ. (λ. ἀμάνδριςτος) ἀμάδριςτος ἐνιαχ. ἀμάδριςτους Ἰμβρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *μαντριςτὸς <μαντριζώ.

Ὁ μὴ εἰσαχθεὶς εἰς μάνδραν ἔνθ' ἀν. : Ἀμάδριςτον κομπάδ' Ἰμβρ. || Φρ. Γουρούφ' ἀμάδριςτον! (ἐπὶ ἀνθρώπου λίαν ἀγροίκου καὶ ἀγενοῦς) αὐτόθ. Πβ. ἀμάντρωτος.

ἀμάντρωτος ἐπίθ. σύνηθ. ἀμάδρωτος πολλαχ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *μαντρωτὸς <μαντρώνω.

Ὁ ἄνευ μάνδρας, ἥτοι τοίχου, περιβόλου, ἀτοίχιστος ἔνθ' ἀν. : Ἀμάντρωτο οἰκόπεδο σύνηθ. Πβ. ἀμάντριςτος.

ἀμαντωσιὰ ἡ, Λεξ. Βλαστ.

Ἐκ τοῦ ρ. *ἀμαντώνω. Πβ. ἄμαντος.

Ἀδεξιότης. Συνών. ἀτζαμωσύνη.

ἀμάνωτος ἐπίθ. Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. μανωτὸς <μανώνω.

Ὁ μὴ ρυπανθεὶς δι' αἰθάλης ἔνθ' ἀν. : Χαλκὸν ἀμάνωτον (χαλκὸν=χαλκοῦς λέβης) Χαλδ. Σέρεᾶ ἀμάνωτα αὐτόθ. || Γνωμ. Τὸ φουρνὶν ποιὸς σπογγίζ' ἀμάνωτος *κ' ἀπομέν' (*κ' ἀπομέν' ἀντὶ *κὶ ἀπομέν' = δὲν μένει) Κοτύωρ.

ἄμαξα ἡ, λόγ. κοιν.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἄμαξα.

1) Ὁχημα συρόμενον ὑπὸ ἐνὸς ἢ δύο ἵππων καὶ χρησιμεῖον πρὸς μεταφορὰν ἀνθρώπων κοιν. : Πήγαμε μὲ τὴν ἄμαξα περίπατο. || Φρ. Ψάλλω τὰ ἐξ ἀμάξης (ἐξυβρίζω). Ἐκ τῆς ἀρχ. φρ. «τὰ ἐξ ἀμάξης». Πβ. ΝΠολίτ. Παροιμ. 2,134) κοιν. Συνών. καρρότσα. 2) Παιδιά παιζομένη ὡς ἐξῆς. Τρία παιδιά κρατούμενα ἐκ τῶν χειρῶν σχηματίζουν κύκλον. Τὸ ἐν τούτων, τὸ ἄλογο, χωρὶς νὰ ἀποσπάσῃ τὰς χεῖρας διέρχεται ὑπὸ τὸ σύμπλεγμα τῶν χειρῶν τῶν δύο ἐτέρων, οἱ δὲ παῖκται οὕτω συμπεπλεγμένοι βαδίζουν καὶ φωνάζουν συνεχῶς «περὶ ἡ ἄμαξα!». Ἐνίοτε ἐπὶ τῶν οὕτω συμπεπλεγμένων χειρῶν αὐτῶν ἐπικάθηται τέταρτον παιδίον. Ὅταν θέλουν νὰ γίνῃ ἡ ἄμαξα δίππος, προσλαμβάνεται καὶ πέμπτον παιδίον, τότε δὲ διέρχονται δύο ὑπὸ τὰς συμπεπλεγμένας χεῖρας τῶν δύο ἐτέρων Σάμ. (Μαυραντζ.)

Πβ. ἀμάξι.

ἀμαξάδα ἡ, σύνηθ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄμαξα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-άδα (II).

1) Ἡ δι' ἀμάξης μετάβασις ἀπὸ τόπου τινὸς εἰς ἕτερον, κυρίως πρὸς διασκέδασιν : Ὡραία ἀμαξάδα ἦταν αὐτὴ ποῦ κάναμε. 2) Ἐπιρρηματ., ἐφ' ἀμάξης : Πάμε ἀμαξάδα. Συνών. καρροτσάδα.

ἀμαξάδικος ἐπίθ. Ἀθῆν. κ. ἀ. — Λεξ. Περίδ. Ἡπίτ. Ἐλευθερουδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄμαξα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-ικός ἀπὸ τοῦ θέμ. τοῦ πληθ. ἀμαξάδες.

1) Ὁ ἀνήκων εἰς ἄμαξαν, ὁ κατάλληλος δι' ἄμαξαν ἔνθ' ἀν. : Ἀλογα ἀμαξάδικα Ἀθῆν. 2) Τὸ οὐδ. ἀμαξάδικο οὐσ., μέρος, ὅπου κατασκευάζουν ἀμάξας, ἀμαξοπη-

